

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра фортепіано

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПІАНІСТА**

галузь знань – **02 Культура і мистецтво**

спеціальність – **025 Музичне мистецтво**

освітньо-професійна програма – **Фортепіано**

факультет – **Музичного мистецтва**

рівень вищої освіти – **перший (бакалаврський)**

Харків, 2024

УДК 780.616.432.071.2(073)

О-75

Рекомендована до друку науково-методичною радою ХДАК
Протокол № 6 від 29.01.2024 року

Укладач:

Кріпак О. Л., кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри фортепіано ХДАК

Рецензенти:

Георгій ІГНАТЧЕНКО – кандидат мистецтвознавства,
професор, професор кафедри теорії музики
ХНУМ ім. І.П. Котляревського,
Заслужений діяч мистецтв України

Олександр СКЛЯРОВ - Заслужений діяч мистецтв України, професор,
завідувач кафедри фортепіано
Харківської державної академії культури

О-75 Основи сценічної майстерності піаніста : програма навч. дисципліни
для студентів освітнього рівня «бакалавр» за напрямом підготовки
02 «Культура і мистецтво», спеціальністю 025 «Музичне мистецтво», освітньо-
професійна програма «Фортепіано» / М-во культури та інформ. політики
України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т музичного мистецтва, Каф.
фортепіано ; [уклад. О. Л. Кріпак]. Харків : ХДАК, 2024. 25 с.

УДК 780.616.432.071.2(073)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Вибіркова
Тем – 6	Спеціальність 025 Музичне мистецтво	Рік підготовки :4й
Загальна кількість годин – 180		
Тижневих годин – 4	Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)	Самостійна робота 120 год.
		Лекційні заняття 40 годин
		Практичні (аудиторні) заняття: 20 год.
		Вид контролю: 7 семестр – залік

Співвідношення кількості годин лекційних, практичних та аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 40/20/120 (1/2).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Курс дисципліни «Основи сценічної майстерності піаніста» займає важливе місце серед вибіркових дисциплін у структурі навчального плану факультету музичного мистецтва Харківської державної академії культури з освітньо-професійної програми «Фортепіано».

Курс «Основи сценічної майстерності піаніста» спрямований на комплексну підготовку здобувачів для фахово-обґрунтованого механізму створення сталої підсумкової концепції будь-якого сценічного виступу з подальшою конкретизацією необхідних складових цього процесу: вдале використання комплексу засобів виразності техніки гри на інструменті фортепіано; створення попередньої виконавської концепції з логічною драматургією розвитку матеріалу твору тощо.

Метою курсу дисципліни «Основи сценічної майстерності піаніста» є оволодіння студентами основами техніки та мистецтва сценічно-виконавської діяльності; розвиток виконавських навичок майбутніх фахівців музичного мистецтва у процесі інструментальної підготовки, вдосконалення навичок володіння та виконання інструментальних творів різних жанрів; систематизація інструментально-виконавських знань, сприяння більшій усвідомленості, самостійності в роботі над музичними творами; виховання академічної сценічної витримки виконавця в будь-якому форматі виконавської діяльності. Вивчення дисципліни створює необхідні умови для розвитку інтелектуальних здібностей, художнього смаку й загальної музичної культури здобувача вищої освіти.

Методика викладання курсу побудована на компонуванні та узагальненні практичного та теоретичного досвіду здобувачів, що набувався протягом попереднього освітнього процесу. Кожен вдалий, академічно цілісний, компетентісно обґрунтований сценічний виступ виконавця – то результат системного отримання навичок та знань з усього міждисциплінарного комплексу взаємодії широкого спектру складових фахової підготовки спеціаліста в галузі музичного мистецтва.

Сценічна майстерність виконавця формується та ґартується з декількох складових: набутий практичний досвід виконавства; стабільність психологічного стану з максимальною концентрацією уваги; високий рівень здобутих навичок гри на інструменті (технічна підготовка виконавця) тощо. Пропонована навчальна робоча програма створює здобувачу вищої освіти сприятливі умови для використання своїх природних можливостей та здобутих професійних навичок і вмінь як під час навчання, так і подальшій виконавській або педагогічній роботі.

Обсяг дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин/6 кредитів ЕСТС. Співвідношення кількості годин індивідуальних занять до самостійної роботи і становить для денної форми навчання — 40 лекційних занять; 20 – практичних/аудиторних; 120—самостійної роботи. Форма навчання денна. Програма курсу розрахована на четвертий рік навчання (7 семестр), розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять передбачає аудиторні практичні заняття, лекційні заняття й самостійну роботу здобувача вищої освіти першого рівня (бакалавр). Підсумковий контроль – залік.

Статус дисципліни – вибіркова.

Мета курсу «Основи сценічної майстерності піаніста» – забезпечити умови формування і розвитку бакалаврами програмних компетентностей, що дозволять їм оволодіти основними знаннями, вміннями, навичками, необхідними для здійснення фахової діяльності у сфері музичного мистецтва та викладання спеціальних дисциплін; підготовка високопрофесійних фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері музичного, зокрема фортепіанного виконавського мистецтва та ансамблевого музикування; оволодіння здобувачами основами техніки та мистецтва сценічно-виконавської діяльності; розвиток виконавських навичок майбутніх фахівців музичного мистецтва у процесі інструментальної підготовки, вдосконалення навичок володіння та виконання інструментальних творів різних жанрів; систематизація інструментально-виконавських знань, сприяння більшій усвідомленості, самостійності в роботі над музичними творами; виховання академічної сценічної витримки виконавця в будь-якому форматі виконавської діяльності. Вивчення дисципліни створює необхідні умови для розвитку інтелектуальних здібностей, художнього смаку й загальної музичної культури здобувача вищої освіти.

**Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна
(відповідно до освітньо-професійної програми).**

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння музично-професійної діяльності. ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6 Навички міжособистісної взаємодії у творчому колективі. ЗК 7 Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
-------------------------------------	--

	<p>ях</p> <p>ЗК 15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 18 Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 19 Здатність до особистісного та професійного розвитку.</p> <p>ЗК 20 Володіння комунікативними навичками, здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p>
<p>Професійні (фахові) компетентності спеціальності (СК)</p>	<p>СК 1 Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.</p> <p>СК 2 Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.</p> <p>СК 3 Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК 4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.</p> <p>СК 6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК 7 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК 8 Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі програмних знань та навичок репетиційної роботи та концертних виступів.</p> <p>СК 9 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК 10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.</p> <p>СК 11 Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової діяльності піаніста (виконавця / викладача).</p> <p>СК 12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.</p> <p>СК 13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК 18 Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p> <p>СК 19 Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на фортепіано, ансамблевої гри, концертмейстерської діяльності, репетиційної роботи та концертних виступів.</p> <p>СК 20 Здатність інтегрувати професійні знання та навички виконавської інтерпретації і використовувати їх в процесі</p>

педагогічної та концертно-виконавської діяльності.
СК 23 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у виконавській, педагогічній діяльності музиканта-піаніста.

**Програмні результати навчання
(відповідно до освітньої програми)**

**Програмні результати
навчання (ПРН)**

ПРН1 Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.

ПРН2 Володіти методами та навичками ансамблевої гри, репетиційної роботи у підготовці до концертних виступів.

ПРН3 Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРН4 Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН5 Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН8 Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН10 Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

ПРН12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН17 Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

ПРН 18 Володіти методами та навичками відтворення емоційно-образного змісту музичного твору під час сольної, концертмейстерської та камерно-ансамблевої діяльності.

ПРН19 Демонструвати володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській діяльності піаніста, знання музичних стилів та фортепіанного, камерного й

	<p>концертмейстерського репертуару.</p> <p>РН22 Знати специфіку та демонструвати володіння навичками гри хорових та оркестрових партитур.</p> <p>РН23 Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на фортепіано, володіти методам опрацювання методичної літератури для подальшої розробки методики викладання фахових дисциплін.</p>
--	--

Очікувані результати навчання

- здатність опанування майстерністю сольної/ансамблевої гри в обсязі, необхідному для майбутньої практичної діяльності;
- здатність виконання індивідуальної програми, складеної згідно з програмою курсу;
- здатність опанування різними видами фактур партії фортепіано у складі будь-якого ансамблю (вокального, інструментального);
- здатність оволодіння принципами виконання фортепіанних перекладень творів для симфонічного, народного, духового оркестру (клавірів);
- здатність виконання хорових партитур;
- здатність визначення виконавських особливостей партії фортепіано та їх застосовування у процесі виконання різнопланових інструментальних творів;
- здатність читання з листа та транспонування;
- здатність застосовування у виконавській практиці знань з теорії та історії музичної культури;
- здатність створення репертуарного фонду для майбутньої творчої роботи.
- здатність формулювати і застосовувати принципи роботи з різними формами і фактурами інструментальних творів;
- здатність аналізу та узагальненню навичок з міждисциплінарних зв'язків.
- здатність планувати драматургічний розвиток інструментального твору;
- здатність послідовно створювати особисту виконавську концепцію, зберігати її в репетиційному та втілювати в демонстраційному творчому процесі;
- здатність створення індивідуальних інтерпретацій творів, згідно з характером та стилем;
- здатність самостійного слухового контролю партії фортепіано та колективного звучання;

- здатність контролювати баланс психологічної урівноваженості в момент публічного виступу;
- здатність самоконтролю та максимальної концентрації уваги в процесі академічного виступу.

Навчання складається з практичних та лекційних (семінарських) занять, самостійної роботи. Лекційні заняття створюють методологічне, теоретичне та фахово зорієнтоване підґрунтя, індивідуальні заняття спрямовані на розвиток навичок інструментального виконавства, опанування принципами та методами, необхідними для здійснення якісної самостійної роботи над музичними творами, що в сукупності створює певний алгоритм дій виконавця необхідний для репетиційної роботи під час підготовки до концертних виступів. Вивчення матеріалу музичних творів в репертуарі даного курсу проходить в формі комплексного розгляду та створення виконавської концепції.

Поняття «виконавець» тотожно поняттю «актор». "Мистецтво актора є дарунком самого себе. Щоб віддати себе, він спершу повинен володіти собою" (Е. Барба). Головний напрямок в процесі вивчення даної дисципліни – виховання у студентів професійних акторсько-виконавських навичок, необхідних для створення цілісного художнього образу за допомогою засобів музичної виразності та сталої психо-емоційної спроможності здійснювати публічний виступ.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи сценічної майстерності піаніста» є: спровокувати у виконавця в публічному виступі творчий процес; допомогти йому свідомо підходити до розвитку власного виконавського інструментарію; до оволодіння техніками гри на інструменті фортепіано і принципами їх застосування; до розуміння специфіки техніки гри інструменту, що є учасником камерного музикування; запропонувати методи роботи з матеріалом (текстом музичного твору) – від першого знайомства з виконуваною програмою виступу аж до втілення сценічної виконавської концепції.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання та підсумкова форма контролю.

Підсумкова оцінка поточного контролю складається із оцінок, які здобувач отримує за послідовне оволодіння навичками та вміннями під час процесу засвоєння матеріалу лекційних, практичних занять та самостійної роботи над удосконаленням отриманих знань.

Політика оцінювання. Перевірка та поточне оцінювання знань здобувачів денної форми навчання проводиться протягом семестру. Кожна

оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених здобувачам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу здобувача.

Здобувач може ліквідувати академічну заборгованість на атестаційному / заліковому тижні (строго до взаємоузгодженого розкладу). У випадку не виконання здобувачем усіх передбачених робочою програмою форм поточного контролю він не допускається до майбутнього екзамену або заліку.

Політика академічної поведінки та доброчесності. Під час роботи в аудиторії необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Звук виклику мобільного телефону має бути відключеним. Конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем. У разі загострення конфлікту він має обговорюватися у порядку, визначеному відповідним положенням ХДАК. Норми академічної етики: дисциплінованість; відповідальність; дотримання субординації; академічна доброчесність.

Критерії оцінювання результатів навчання за 100 шкалою

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1.Початковий 1-34 балів	Наднизький рівень виконання. Відсутність елементарних навичок роботи над виконанням твору для фортепіано. Емоційна та м'язова скутість. Невиконання основних завдань із аудиторної та самостійної роботи над індивідуальною програмою. Неспроможність публічного виконавства.
35-59 балів	Низький рівень виконання, безпорадність у виконавському відношенні. Погане знання тексту, слабкий слуховий контроль; недбалість у роботі над матеріалом твору. Невиконання в повному обсязі основних завдань з аудиторної та самостійної роботи над індивідуальною програмою. Фрагментарні знання з проблем фортепіанного виконавства та відсутність навичок сценічного виступу.
2.Середній 60-63 балів	Посередній художньо-технічний рівень виконання та прочитання тексту фортепіанного твору на низькому рівні, брак творчої активності й виконавської самостійності, посередній рівень сценічної культури. Виконання не всіх завдань із аудиторної та самостійної роботи над індивідуальною програмою. Слабкий рівень навичок фортепіанної гри, а також неспроможність впевнено виконувати програму академічного виступу.
64-73 балів	Задовільний рівень виконання, елементарні професійні навички. Значні недоліки технічного та художнього характеру, проблемне розкриття образного задуму твору, обмежені технічні можливості, невдале і неконтрольоване звукоутворення. Відсутність наполегливої, старанної систематичної роботи над програмою. Слабкий рівень навичок фортепіанної гри, а також неспроможність загального самоконтролю, що заважає створенню сценічної виконавської

	<p>концепції. Здобувач оволодів сутністю завдання, показує знання використаної літератури, намагається аналізувати мистецькі явища, робити висновки, але при цьому допускає грубі помилки і не може самостійно створити і втілити концепцію публічного виступу.</p>
<p>3. Достатній 74-81 балів</p>	<p>Здобувач оволодів сутністю завдання, показує знання використаної літератури, намагається аналізувати мистецькі явища, робити висновки. Сумлінно вивчений текст творів програми, але виконанню не вистачає драматургічної переконливості. Випадкові текстові помилки, технічні погрішності, а також проблемне відтворення стилевих особливостей творів. В цілому основні завдання із аудиторної та самостійної роботи над індивідуальною програмою виконі. Здобувач досить повно володіє теоретичним матеріалом. Демонструє певні навички та уміння щодо прояву себе під час практичних занять, але професійно-виконавський комплекс виявляється обмежено (допускає несуттєві методичні неточності) тощо. Має реальну можливість демонструвати сталу виконавську концепцію під час публічного виступу.</p>
<p>82-89 балів</p>	<p>Переконливе усвідомлене трактування виконуваних творів, але без прояву яскравої виконавської індивідуальності. Незначні помилки текстового характеру випадкові зупинки або виправлення, недостатньо досконале використання засобів виконавської виразності (інтонування, педалізація, артикуляція). Добре, але недостатньо систематичне і результативне виконання основних завдань із аудиторної та самостійної роботи над індивідуальною програмою. Здобувач на достатньому рівні володіє теоретичним матеріалом, оперує понятійно-термінологічним апаратом. Але разом із тим допускає неточності, робить помилки, має місце недостатня аргументованість при викладанні матеріалу. Здобувач добре володіє сутністю завдання, показує знання використаної літератури, намагається аналізувати мистецькі явища, робити висновки. Цілком достатні навички фортепіанного виконавства. Добрий загальнокультурний рівень. Демонструє заздалегідь вибудовану і сталу виконавську концепцію, без «втрат» під час публічного виступу.</p>
<p>4. Високий 90 – 100 балів</p>	<p>Якісна виконавська інтерпретація творів для інструменту фортепіано, для сольного та ансамблевого музикування. Систематична, цілеспрямована, результативна (аудиторна та самостійна) робота над програмою і розвитком виконавської майстерності. Яскраве, бездоганне виконання творів програми, в якому продемонстровано на високому рівні: глибоке розуміння музичної драматургії, володіння комплексом виразних засобів, відтворення стилістичних особливостей творів, успішне подолання всіх піаністичних труднощів, майстерне володіння інструментом, надійний слуховий контроль (як учасника ансамблю), знання специфіки способу звукоутворення на інструменті фортепіано, впевнене знання структури твору. Майстерне використання домінуючої організуючої можливості інструменту фортепіано для впевненого метричного і динамічного втілення авторського задуму твору, що виконується. Здобувач на достатньому рівні володіє теоретичним матеріалом, оперує понятійно-термінологічним апаратом. Вільне орієнтування в музичному матеріалі курсу, високий загальнокультурний рівень. Виявляє розвинуте творчо-образне мислення та здатність до</p>

інтерпретації отриманої теоретико-практичної інформації. Публічний виступ – результат індивідуально спрямованого тренінгу та творчого самовиховання; високого рівня психологічного самоконтролю та сценічної поведінки; обґрунтованої і стабільної інтерпретаційної версії під час публічного виступу.
--

2.Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни з курсу «Основи сценічної майстерності піаніста» для здобувачів вищої освіти першого рівня (бакалавр) розроблена за принципом розподілу навчального матеріалу на теми з відповідною кількістю годин. Коло проблематики, що складає змістовне наповнення кожної теми є цілісним навчальним об'єктом, що включає визначену кількість лекційних, практичних занять та поза аудиторних навчально-виконавських заходів та самостійних занять здобувача.

Тема 1. Специфіка сутності поняття «сценічно-виконавська майстерність». Психолого-педагогічні умови, закономірності розвитку сценічно-виконавської майстерності майбутнього концертного виконавця.

Тема 2. Особливості музичного виконавства: відображення засобів музичного виконавства та концертно-виконавської майстерності.

Тема 3. Виконавський процес інтерпретації змісту музичних творів. Створення сталої концепції драматургії розвитку загального змісту публічного виступу.

Тема 4. Критерії розвитку сценічно-виконавської майстерності.

Тема 5. Зовнішній психофізіологічний аспект розвитку сценічно-виконавської майстерності на тлі відображення виконавської техніки та сценічного втілення. Особливості активізації психомоторики виконавця під час сценічного виступу.

Тема 6. Розвиток артистизму, індивідуальності, самостійності виконавського музичного мислення.

Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Специфіка сутності поняття «сценічно-виконавська майстерність». Розкриваються поняття «виконавство», «майстерність», «виконавська майстерність», «сценічно-виконавська майстерність». Висвітлюється музичне виконавство як результат розуміння національної специфіки різних музичних жанрів та стилів. Психолого-педагогічні умови, закономірності розвитку сценічно-виконавської майстерності майбутнього концертного виконавця. Характеризуються провідні умови та закономірності сценічно-виконавського втілення студентів як майбутніх концертних виконавців.

Тема 2. Особливості музичного виконавства. Висвітлюються провідні школи в сфері музичного виконавства (демонстрація сольної програми, основи концертмейстерської майстерності та камерного музикування), їх відмінності та специфіка. Особливості відображення засобів музичного виконавства та концертно-виконавської майстерності. Розкриваються основні принципи розвитку сценічно-виконавської майстерності виконавців (індивідуальний підхід; єдність художнього й технічного; поступовість і послідовність та ін.); розглядаються основні принципи формування та розвитку музично-виконавських здібностей студентів у процесі опанування музичних творів (слухових уявлень, рухливо-моторної техніки, музичної пам'яті та ін.). Формування відповідного набору засобів художньої виразності та навичок гри на інструменті фортепіано.

Тема 3. Виконавський процес інтерпретації змісту музичних творів. Відображуються закономірності та особливості музично-виконавського розвитку здобувачів. Розглядається вплив кращих досягнень музичної творчості зарубіжних і українських композиторів на становлення здобувача як професійного концертного виконавця.

Тема 4. Критерії розвитку сценічно-виконавської майстерності. Особливості активізації психомоторики виконавця під час публічного виступу. Розглядаються значення вірного відбору та демонстрації репертуару у вихованні виконавця з урахуванням індивідуально-психологічних відмінностей. Розкриваються основні фізіологічні закономірності вищої нервової діяльності студента під час підготовки та здійснення концертно-сценічної діяльності.

Тема 5. Зовнішній психофізіологічний аспект розвитку сценічно виконавської майстерності на тлі відображення виконавської техніки та сценічного втілення. Висвітлюються основні методи виховання образно-асоціативного мислення, творчого втілення інтерпретаційних концепцій здобувачів під час виконавського полілогу зі слухачами.

Тема 6. Розвиток артистизму, індивідуальності, самостійності виконавського музичного мислення. Розглядаються дієві засоби становлення та розвитку сценічно-виконавської майстерності майбутніх фахівців музичного мистецтва як концертних виконавців. Висвітлюються особливості розвитку сценічної майстерності під час інструментальної (сольно-виконавської), акомпаніаторської (концертмейстерська майстерність) діяльності та ансамблеве музикування. Розкриваються особливості становлення виконавської надійності як основи успішного виступу в якості концертного виконавця.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьог	у тому числі				
		о	л	сем	лаб	практ.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Специфіка сутності поняття «сценічно-виконавська майстерність». Психолого-педагогічні умови, закономірності розвитку сценічно-виконавської майстерності майбутнього концертного виконавця.	12	12			-	20
Тема 2. . Особливості музичного виконавства: відображення засобів музичного виконавства та концертно-виконавської майстерності.	10	5			5	20
Тема 3. Виконавський процес інтерпретації змісту музичних творів. Створення сталої концепції драматургії розвитку загального змісту публічного виступу.	12	6			6	20
Тема 4. . Критерії розвитку сценічно-виконавської майстерності.	8	8	-		-	20
Тема 5. Зовнішній психофізіологічний аспект розвитку сценічно-виконавської майстерності на тлі відображення виконавської техніки та сценічного втілення. Особливості	8	3	-		5	20

активізації психомоторики виконавця під час сценічного виступу.						
Тема 6. Розвиток артистизму, індивідуальності, самостійності виконавського музичного мислення.	10	6			4	20
Усього годин	180	40			20	120

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Специфіка сутності поняття «сценічно-виконавська майстерність». Психолого-педагогічні умови, закономірності розвитку сценічно-виконавської майстерності майбутнього концертного виконавця.	12
2	Тема 2. . Особливості музичного виконавства: відображення засобів музичного виконавства та концертно-виконавської майстерності.	5
3	Тема 3. Виконавський процес інтерпретації змісту музичних творів. Створення сталої концепції драматургії розвитку загального змісту публічного виступу.	6
4	Тема 4. . Критерії розвитку сценічно-виконавської майстерності.	8
5	Тема 5. Зовнішній психофізіологічний аспект розвитку сценічно-виконавської майстерності на тлі відображення виконавської техніки та сценічного втілення. Особливості активізації психомоторики виконавця під час сценічного виступу.	3
6	Тема 6. Розвиток артистизму, індивідуальності, самостійності виконавського музичного мислення.	6

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. . Особливості музичного виконавства: відображення засобів музичного виконавства та концертно-виконавської майстерності.	5
2	Тема 3. Виконавський процес інтерпретації змісту музичних творів. Створення сталої концепції драматургії розвитку загального змісту публічного виступу.	6
3	Тема 5. Зовнішній психофізіологічний аспект розвитку сценічно-виконавської майстерності на тлі відображення виконавської техніки та сценічного втілення. Особливості активізації психомоторики виконавця під час сценічного виступу.	5
4	Тема 6. Розвиток артистизму, індивідуальності, самостійності	4

	виконавського музичного мислення.	
--	-----------------------------------	--

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Специфіка сутності поняття «сценічно-виконавська майстерність». Психолого-педагогічні умови, закономірності розвитку сценічно-виконавської майстерності майбутнього концертного виконавця.	20
2	Тема 2. . Особливості музичного виконавства: відображення засобів музичного виконавства та концертно-виконавської майстерності.	20
3	Тема 3. Виконавський процес інтерпретації змісту музичних творів. Створення сталої концепції драматургії розвитку загального змісту публічного виступу.	20
4	Тема 4. . Критерії розвитку сценічно-виконавської майстерності.	20
5	Тема 5. Зовнішній психофізіологічний аспект розвитку сценічно-виконавської майстерності на тлі відображення виконавської техніки та сценічного втілення. Особливості активізації психомоторики виконавця під час сценічного виступу.	20
6	Тема 6. Розвиток артистизму, індивідуальності, самостійності виконавського музичного мислення.	20

8.Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів.

У курсі «Основи сценічної майстерності піаніста» самостійна робота здобувачів є найважливішою умовою самовдосконалення і підвищення професійного рівня. Пропонована навчальна програма відкриває можливість здобувачеві розкрити свої здібності і самореалізуватися у самостійній роботі, напрацьовуючи майстерність виконавської інтерпретації та втілення своїх художніх намірів у будь якому форматі публічного виступу (сольного чи ансамблевого). Тому велике значення має організація творчого розвитку особистої шляхом підтримки вдосконалення навичок самостійної роботи здобувача. Принципово важливим у роботі над музичним твором є розкриття взаємозв'язку художнього змісту, особливостей музичної композиції та принципів формоутворення. Прагнення до найглибокого і всебічного розуміння художнього задуму твору, здійснення продуманої та заздалегідь побудованої виконавської концепції, напрацьованих та закріплених засобів технічної та художньої виразності, психологічної спроможності стабілізації самоконтролю – все це допомагає у творчому процесі виконавської інтерпретації, в момент будь якого сценічної дії за інструментом фортепіано, додає впевненості виконавцю та демонструє більш вищий рівень професійної підготовленості.

Отже, одним із найголовніших завдань курсу є засвоєння бакалаврами ефективних методів створення виконавської концепції – від попереднього

ознайомлення з графічним текстом музичного твору, прослуховування існуючих версій виконуваного твору, аналізу інтерпретаційних версій фортепіанних та ансамблевих творів (акомпаніаторство) – до визнання та системного розподілу усіх дій виконавця, що, у свою чергу, у подальшому, допомагатиме у науково-педагогічній та виконавській практиці. Таким чином, у самостійній роботі здобувача (бакалавра) вибудовуватиметься базовий рівень інформативності, здобутої у спілкуванні з викладачем на практичних заняттях та отриманих знань на лекційних та семінарських, де всі ці складові учбового процесу в сумі даватимуть позитивний результат та поповнятимуть практичний виконавчий досвід.

9. Форми поточного та підсумкового контролю

Методи навчання

- В процесі засвоєння матеріалу курсу та закріплення практичних навичок сценічної поведінки застосовуються:
- пояснювально-ілюстративний метод – викладач пояснює спосіб гри та демонструє його на інструменті фортепіано;
- репродуктивний метод – здобувач відтворює пояснене та продемонстроване педагогом (сприяє формуванню знань, навичок і вмінь, формує основні розумові операції (аналітика, аналогії, імплементація, екстраполяція, синтез, узагальнення);
- метод проблемного викладу – педагог формулює виконавську проблему і пропонує спосіб її подолання за допомогою порівняння з протилежним прикладом (як не бажано) для розуміння важливості бажаного результату;
- частково-пошуковий – активний пошук рішення виконавських задач (наприклад: визначення аплікатури, педалізація, агогічні коливання, динамічне різноманіття) на основі загальноприйнятих методичних принципів;
- словесний метод – слово, асоціативні порівняння, вдалий вибір емоції або спосіб її викликати (розповідь, бесіда);
- практичні методи: здобувачі одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії за фортепіано (загальновідомі способи відпрацювання технічних труднощів своєї партії, досконало грають на фортепіано партії усіх учасників ансамблю) ;
- наочні методи – наочні приклади прослуховування існуючих виконавських інтерпретацій обговорюваних творів та побудова індивідуальної виконавської концепції як сольного твору так і творів для ансамблевого складу, що складають партнерське звучання (ілюстрування, показ педагога, пропозиції).
- ділова гра (один зі здобувачів вищої освіти виконує роль педагога) як метод активного навчання сприяє активізації мислення, підвищенню самостійності, наближенню навчання до професійної діяльності.

Форми контролю

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний	Проведення поточного контрольного прослуховування здобувачів
2.	Періодичний	Проведення семінарських занять та контрольного опитування здобувачів, результати публічного виступу
3.	Самостійна робота	Перевірка самостійної роботи здобувачів на аудиторних заняттях
4.	Підсумковий контроль	залік

Поточний контроль. Перевірка та поточне оцінювання знань здобувачів денної форми навчання проводиться протягом семестру. Кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених здобувачам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу здобувача.

Оцінка поточного контролю складається із оцінок, які здобувач отримує за кожну тему поточного модулю за 100-бальною шкалою. Наприкінці семестру оцінки складаються і отримана сума поділяється на кількість тем. Отримана середня кількість балів стає підсумковою оцінкою за семестр (розділ).

Відпрацювання пропущених занять. Здобувач може ліквідувати академічну заборгованість на атестаційному / заліковому тижні (строго до взаємоузгодженого розкладу). У випадку не виконання здобувачем усіх передбачених робочою програмою форм поточного контролю він не допускається до заліку.

Перерахування результатів вивчення навчальної дисципліни. За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь в поза навчальній науковій діяльності або виконували узгоджені з викладачем індивідуальні форми роботи, присуджуються додаткові бали, кількість яких залежить від об'єму виконаної роботи на значимості досягнених результатів.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточна успішність						Самостійна робота	Залік/ Екзамен	Усього
T1	T2	T3	T4	T5	T6	1-20	20-40	34-100
3	2	1	1	1	2			

Розподіл балів за формою контролю.

- відвідування лекційних занять – 0-1 бали; 10 занять – до 10 балів; (20 -20 тощо)

- виконання практичного завдання – 3 бали; 10 практичних завдань – до 30 балів;
- виступи на семінарських заняттях до 60 балів;
- підготовка до академічного виступу – до 60 балів;
- Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:
- Залік – від 60 до 100 балів.
- Участь у роботі під час практичних занять – до 60 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Навчально-методичне забезпечення

- Для реалізації програми курсу дисципліни «Основи сценічної майстерності піаніста» освітньо-професійної програми «Фортепіано» на першому (бакалаврському) рівні зі спеціальності 025 Музичне мистецтво залучаються приміщення навчальних корпусів № 3 та 4 Харківської державної академії культури, спеціально обладнаних для проведення індивідуальних та групових занять здобувачів різних музичних спеціалізацій: студія звукозапису, спеціалізована зала для масових заходів, камерний зал, хоровий клас, музичний кабінет.
- Професійне використання музичного інструментарію, джерельної бази, комп'ютерного та програмного забезпечення, мультимедійних засобів у сфері фахової діяльності.
- У процесі вивчення дисципліни «Основи сценічної майстерності піаніста» здобуті знання, уміння, навички стануть підґрунтям для подальшого вивчення на II (магістерському) освітньому рівні таких

дисциплін як «Спеціальний інструмент» (фортепіано), «Основи концертмейстерської майстерності», «Фортепіанний ансамбль» та «Камерний ансамбль» на більш високому професійному рівні. Досвід практичного освоєння творів для інструменту фортепіано, камерної музики (вокальної та інструментальної) може також стати у нагоді під час підготовки освітньо-кваліфікаційних робіт (тематичних виступів на науково-творчих конференціях, написання міждисциплінарних рефератів, дипломних робіт, тощо).

- Для успішного засвоєння дисципліни «Основи сценічної майстерності піаніста» здобувач повинен мати знання з предметів гармонії, поліфонії, вивчення камерної інструментальної музики, історії музики (зарубіжної та вітчизняної), музичної форми, сольфеджіо, читання нот з листа и транспонування, методики викладання камерного ансамблю, основ концертмейстерської діяльності, теорії музики та володіти певними навичками гри на інструменті фортепіано для інтенсивного вивчення і репертуарного накопичення різнофактурних творів для сольного фортепіанного музикування, камерної інструментальної та камерної вокальної музики.

12.Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Береза А. В. Педагогічно-виконавська практика майбутнього вчителя музики: навч.-метод. посіб. / Адам Васильович Береза. – 2-ге вид., допов. – Вінниця : Нова книга, 2010. – 184 с. 12
2. Береза А. Формування самостійності майбутнього вчителя музики в класі основного інструмента: методичні рекомендації для викладачів і студентів музично-педагогічних факультетів / укладач А. Береза. Київ: РУМК, 1991. 76 с.
3. Бірюкова Л. А. Вокальне мистецтво як засіб розвитку духовної культури вчителя музики / Л. А. Бірюкова // Актуальні питання мистецької освіти та виховання. – 2014. – № 1–2 (3–4). – С. 193–204.
4. Волкова Н. П. Педагогіка : посіб. / Н. П. Волкова. – Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. – 576 с. – (Альма-матер).
5. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко; гол. ред. С. Головка. – Київ : Либідь, 1997. – 376 с.
6. Гордійчук М. Музика і час: Розвідки і статті / М. Гордійчук. – К.: Муз.Україна, 1984. – 326 с.
7. Гусейнова Л. В. Чинники формування виконавської культури майбутнього вчителя музичного мистецтва / Л. В. Гусейнова // Психолого-педагогічні науки. – 2015. – № 1. – С. 126–129. – (Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя).

8. Кашкадамова Н. Б. Виконавська інтерпретація у фортеп'янному мистецтві ХХ сторіччя [Текст] : [підручник] / Н. Кашкадамова ; Львів. нац. муз. акад. ім. Миколи Лисенка. – Львів : КІНПАТРИ, 2014. – 343 с.
9. Кашкадамова Н. Б. Історія фортеп'янного мистецтва ХІХ сторіччя [Текст] / Н. Б. Кашкадамова ; Львівська держ. музична академія ім. М. Лисенка. – Тернопіль : «Астон», 2006. – 608 с.
10. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах : Навч. посібник / Н. Кашкадамова. – Тернопіль : СМП «Астон», 1998. – 299 с.
11. Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво Шопена [Текст] : наук.-метод. нарис / Н. Б. Кашкадамова ; Вищий держ. музичний ін-т ім. М. Лисенка. – Тернопіль : СМП «Астон», 2000. – 80 с.: нот.
12. Клиш В. Українська радянська фортепіанна музика / В. Клиш. – Київ : Наук. думка, 1980. – 315 с.
13. Ковальчук О. М. Підготовка магістрів гуманітарних спеціальностей до інноваційної професійної діяльності в умовах ступеневої освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук / О. М. Ковальчук. – Дніпропетровськ, 2016. – 20 с.
14. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психологічний розвиток особистості / Григорій Силевич Костюк. – Київ, 1989. – 412 с.
15. Косяк Л. І. Специфіка формування вокально-мовленнєвої культури майбутніх учителів музичного мистецтва / Л. І. Косяк // Наукові записки; ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. – Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2018. – Вип. 170. – Серія: Педагогічні науки. – С. 81–84.
16. Olga Kripak “Denseability as a reflection of the principles of construction by Boleslav Jaworsky in the piano suite of the era “Late Barocco - Early Classicism”” журнал «Uluslararası İletişim ve Sanat Dergisi» International journal of communication and art.(Scopus, ISSN2757-6000), 2022,№7,s.80-89.
17. Кріпак О.Л.. ”Жанр фортепіанного етюд: композиторські та виконавські аспекти” // Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку розвитку : мат-ли ХХІV міжнар. наук.-практ. конф., 07 верес. 2022 р. – Данія: Орхус, 2022. – С.135-14024
18. Кріпак О.Л.. канд.мист., старший викладач:” Танцювальність як відображення принципів конструкції Б.Яворського в клавірній сюїті епохи «пізнього бароко – раннього класицизму”” // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : мат-ли міжнар. наук. конф., 17-18 листоп. 2022 р. — Харків : ХДАК, 2022. С. 317-319.
19. Кріпак О.Л. Фортепіанне виконавство: першочерговість інтонаційного осмислення фактури в процесі її прочитання та інтерпретаційного втілення»/ М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т музич. мистецтва, Каф. фортепіано ; [розроб. Кріпак О.]...Харків, ХДАК, 2022, 26с.

20. Кріпак О.Л. Методичні рекомендації: «Робота над фактурою в класі камерного ансамблю (на прикладі інструментальних дуетів українських композиторів)» \М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т музич. мистецтва, Каф. фортепіано ; [розроб. Кріпак О.]...., Харків, ХДАК, 2021, 26с.
21. Ніколенко Р. В. Раду Лупу та його інтерпретації фортепіанних п'єс Брамса (штрих до творчого портрету майстра) // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : мат-ли міжнар. наук. конф., 17-18 листоп. 2022 р. — Харків : ХДАК, 2022. С. 319-321.
22. Рум'янцева А.Ю. Модифікація жанру фортепіанної сонати в сучасній вітчизняній творчості // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : мат-ли міжнар. наук. конф., 17-18 листоп. 2022 р. — Харків : ХДАК, 2022. С. 313-315.
23. Рум'янцева А.Ю. Започаткування та розвиток теоретичної практики педагогів-піаністів Харкова наприкінці ХІХ – у першій половині ХХ століття //XIV International Scientific and Practical conference «Modern directions of scientific research development», July 13-15. 2022.— Chikago.USA: SPC (НВІЦ) «Sci-conf.com.ua», 2022. р. 221 – 227.
24. Рум'янцева А.Ю. Започаткування фортепіанно-просвітницької традиції у Харкові на початку ХХ століття // «Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття»: мат-ли міжнар. наук.-теор. конф. молодих вчених, 20-21 квітня. 2023 р. — Харків : ХДАК, 2023. — Том 1, С. 290–292.
25. Рябуха Н. О. Звуковий образ світу: онто-сонологічне дослідження фортепіанного мистецтва ХХ – початку ХХІ ст. : монографія / Н. О. Рябуха ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. – Харків : Бровін О. В., 2016. – 334 с.
26. Рябуха Н. О. Відображення романтичного звуковідчуття у фортепіанних творах Ф. Шопена і Ф. Ліста / Н. О. Рябуха // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. – Харків, 2016. – Вип. 53. – С. 18-28.
27. Рябуха Н. О. Поетика звукового образу світу Б. Лятошинського (на прикладі фортепіанної творчості) / Н. О. Рябуха // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури ; [редкол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.] ; за заг. ред. В. М. Шейка. – Харків, 2015. – Вип. 51. – С. 26-39.
28. Рябуха Н. О. Українська фортепіанна мініатюра як об'єкт виконавської інтерпретації [Текст] : навч. посіб. / Н. О. Рябуха ; Харк. держ. акад. культури. – Харків : Бровін О. В., 2010. – 258 с. : нот.
29. Склярів О. Д. Методика викладання курсу фортепіано. Формування і розвиток виконавських навичок студентів : навч. посіб. для вищ. навч. закл. культури і мистецтв / О. Д. Склярів ; Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2002. – 79 с.

30. Степанова О.Ю. Особливості піанізму лондонської фортепіанної школи // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : мат-ли міжнар. наук. конф., 17-18 листоп. 2022 р. — Харків : ХДАК, 2022. С. 316-317.
31. Степанова О.Ю. Школа як вищий іузагальнюючий рівень метасистеми піанізму // : мат-ли міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 квітня 2023 р. - Харків, : ХДАК, 2023, С.-304-305
32. Ткач О. Деякі проблеми теорії музично-педагогічної діагностики. Питання фортепіанної педагогіки та виконавства: зб. ст. Київ: Муз. Україна, 1981. С. 41–50.
33. Шукайло В. Ф. Шлях до майстерності піаніста: навчально-методичний посібник. / В. Ф. Шукайло – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2017. – 206 с. [Електронний ресурс] — Режим доступа: <http://num.kharkiv.ua/share/pdf/Shukaylo.pdf>
34. Юник Т. І. Удосконалення методики запам'ятовування музичного тексту як засіб розвитку виконавської майстерності студентів-піаністів (на матеріалі педвузів): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. К., 1996. 16 с. 4.

Додаткові:

35. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання. Київ: ІЗМН, 1998, 87 с.
36. Виноградов Г. На шляху до творчого «розкрепощіння» студента. Теорія и історія музикального виконавства: сб. наук. праць. К.: КГК, 1989. С. 10–22.
37. Гавацко Е.П. Формування вокальних навичок у вихованців студії естрадного співу: науков.-метод.посіб. / Ельвіра Петрівна Гавацко. – Ужгород : Педагогіка, 2017.–65 с.
38. Гундер, Л. Плюралізм інтерпретації як формування художньої концепції камерно-інструментального виконавства // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. – Випуск III. – Івано-Франківськ: Плай, 2001. – С. 19-25.
39. Єременко О. В. Основи магістерської підготовки. Теорія і практика реалізації в системі музично-педагогічної освіти: навчально-методичний посібник. Суми: ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2012. 292с.
40. Зимогляд Н.Ю. Використання методичних розробок українських педагогів-піаністів середини ХХ ст. у самостійній роботі студента над фортепіанною технікою: Метод, рекомендації для студента спеціалізації «Хорове диригування», спеціальності «Музична педагогіка та виховання» / Уклад. Н. Ю. Зимогляд. – Харків : ХДАК, 2000. – 16 с.
41. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура : навч. посібник / М. В. Кордон. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.
42. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психологічний розвиток особистості / Григорій Силевич Костюк. – Київ, 1989. – 412 с.

43. Кузємина Л. Про виховання інтонаційного мислення музиканта-виконавця, Теорія і історія музичного виконавства: сб. науч. праць. К.: КГК, 1989. С. 5–10.
44. Куразаєва В.І. Методичні особливості початкового періоду роботи над поліфонією / Уклад. В. І. Куразаєва. – Харків : ХДАК, 2002. – 19 с.
45. Куразаєва В.І. Принципи роботи над сучасним українським фортепіанним репертуаром: Метод. вказівки для студента факультету НММ / Уклад. В. І. Куразаєва. – Харків : ХДАК, 1998. – 8 с.
46. Лук'янченко Л.В. Педагогічні умови формування готовності до інструментально-виконавської діяльності: зб. наук. праць студ. Бердянського держ. пед. ун-ту / Л.В. Лук'янченко.– Бердянськ : БДПУ, 2006.– С. 45-53.
47. Мистецька освіта і культура України ХХІ століття: євроінтеграційний вектор: Зб. матеріалів Міжн. наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 12-13 травня 2016р. – К.: НАКККіМ, 2016. – 288 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/Konferencii/Konferensiya_Mystetska_osvita_2016_compressed.pdf
48. Ніколаєва Г.О. Актуальні питання методики роботи над фортепіанними творами крупної форми: Метод. рекомендації для студентів спеціалізації «Хорове диригування», спеціальності «Музична педагогіка та виховання» / Уклад. Г. О. Ніколаєва. – Харків : ХДАК, 2003. – 18 с.
49. Румянцева А.Ю. Загальні методичні положення щодо самостійної роботи над удосконаленням фортепіанної техніки: Метод рекомендації для студентів ХДАК / Уклад. А. Ю. Ру'мянцева. – Харків : ХДАК, 2002. – 14 с.
50. Рябуха Н. О. (2016). Відображення романтичного звуковідчуття у фортепіанних творах Ф. Шопена і Ф. Ліста. *Культура України*, ХДАК, 53, 18-28.
51. Склярів О. Д. Методика викладання курсу «Фортепіано» (формування і розвиток виконавських навичок студентів): Навч. посібник / О. Д. Склярів. – Харків : ХДАК, 2002. – 192 с: іл., нот.
52. Склярів О.Д. Самостійна робота над творами українських композиторів: Метод. вказівки з курсу «Фортепіано» для студентів заочного відділення спеціалізації «Керівник оркестру народних інструментів» / Уклад. О. Д. Склярів. – Харків : ХДЖ, 1991. – 10 с.
53. Шульгіна В. Д. Музична Україна: монографія. Київ: НМАУ, 2000. 213 с.
54. Элькіс Г.Я. Про пластичний тренаж актора [Текст]: з досвіду педагога / Г.Я. Элькіс. — К.: Мистецтво, 1986. — 115 с. 5.
55. Мистецька освіта і культура України ХХІ століття: євроінтеграційний вектор: Зб. матеріалів Міжн. наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 12-13 травня 2016р. – К.: НАКККіМ, 2016. – 288 с. [Електронний ресурс]. Режим

доступу: https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/Konferencii/Konferensiya_Mystetska_osvita_2016_compressed.pdf

Інформаційні інтернет-ресурси:

56. Сайт Національної академії наук України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx>
57. Бібліотека ХДАК <http://lib-hdak.in.ua/>
58. <https://link.springer.com/> Повнотекстові ресурси порталу Springer Link.
59. <http://www.ukrcenter.com/Література> Електронний повнотекстовий портал «Український Центр».
60. <http://www.musaget.com.ua/> Літературно-мистецький портал.
61. <http://www.baenebooks.com/> Безкоштовна online — бібліотека (англійською мовою).
62. <http://www.lib.com.ua/index.html> Електронна online — бібліотека України.
63. <http://textbooks.net.ua/> Online — бібліотека підручників.
64. <http://www.4uth.gov.ua/> Харківська державна бібліотека України для юнацтва.
65. <http://www.dnpb.gov.ua/> Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського національної академії педагогічних наук України.
66. <http://classic-music.su/> Багатогранний безкоштовний online — ресурс класичної музики.
67. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека ім. К.С. Станіславського <http://biblioteka-stanislavskogo.edu.kh.ua/uk/>
68. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка <http://korolenko.kharkov.com/>

Навчальне видання

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПІАНІСТА

галузь знань – 02Культура і мистецтво
спеціальність – 025 Музичне мистецтво
освітньо-професійна програма – Фортепіано
факультет – Музичного мистецтва
рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Укладач:

Кріпак О.Л.,

кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри фортепіано ХДАК

Комп'ютерний набір О.Л. Кріпак

Публікується в авторській редакції

План 2023

Підписано до друку 29.01.2024 р. Формат 60x84/16

Папір для мн. ап. Друк ризограф

Ум. друк. арк. ____ Тираж 100. Зам № ____

ХДАК, 61057, Харків -57, Бурсацький узвіз, 4